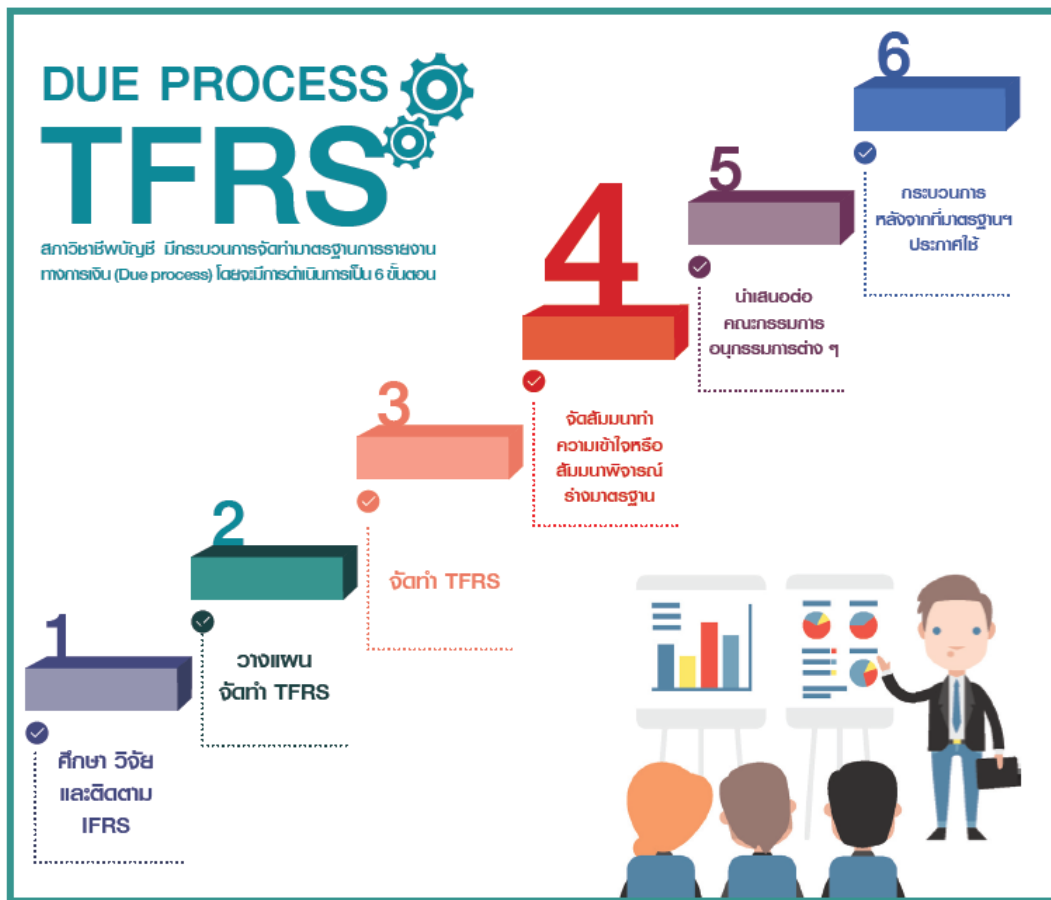

สรุปการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน (TFRS 9, TFRS 7 และ TAS 32)

สภาวิชาชีพบัญชี มีการออกมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (“มาตรฐาน”) โดยต้องการให้รายงานทางการเงินของกิจการภายในประเทศไทย มีคุณภาพ เชื่อถือได้ เป็นไปในรูปแบบและทิศทางเดียวกัน รวมถึงสามารถเปรียบเทียบได้ในระดับสากล และเพื่อเพิ่มคุณภาพในการออกมาตรฐานฯ และเพื่อให้การบังคับใช้มาตรฐานฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงเป็นมาตรฐานฯ ที่มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและรอบด้าน

กระบวนการจัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (Due process) มีการดำเนินการเป็น 6 ขั้นตอน คือ

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นซึ่งทำให้ธุรกิจต้องมีการจัดเตรียมข้อมูลและระบบต่าง ๆ เช่น

- ระบบหลักในการดำเนินธุรกิจ (core system) เพื่อจัดประเภทและวัดมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินให้สะท้อนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ
- การนำวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest rate) มาวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน
- การประเมินผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินโดยพิจารณาผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพการณ์และความเสี่ยงของกิจการ

ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน (ฉบับภาษาไทย) ได้เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี โดยดำเนินการจัดสัมมนาพิจารณารับฟังความคิดเห็นและผลกระทบจากการนำมาตราฐานไปใช้

ครั้งที่ 1 Public hearing จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20-21 ธันวาคม 2559 มีจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนากว่า 400 คน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ประเด็นที่สำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และเตรียมความพร้อมให้กับธุรกิจที่เกี่ยวข้องในการปรับเปลี่ยนตามหลักเกณฑ์ใหม่สำหรับทุกกลุ่มธุรกิจไป

เนื่องจากผลกระทบของมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินอาจมีความแตกต่างกันสำหรับแต่ละกลุ่มธุรกิจ ดังนั้นเพื่อให้การรับฟังความคิดเห็นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเพื่อมุ่งเน้นการรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหาผลกระทบ และการปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดจัดสัมมนาพิจารณา Focus group ขึ้นอีก 2 ครั้ง โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายของธุรกิจออกเป็น 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

ครั้งที่ 2 Focus group สำหรับกลุ่มธุรกิจการเงิน หมายถึง สถาบันการเงินหรือธนาคาร บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า จัดขึ้นวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2560 เวลา 13.00- 16.00 น. ณ ห้องภัทรรวมใจ อาคาร 2 ชั้น 2 ธนาคารแห่งประเทศไทย ถนนสามเสน แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 มีผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณา Focus group กว่า 232 คน และ

ครั้งที่ 3 Focus group สำหรับกลุ่มธุรกิจประกันภัย และ กลุ่มธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจการเงิน จัดขึ้นวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2560 เวลา 9.00-12.00 ณ อาคารศูนย์อบรมสัมมนาศาสตราจารย์เกษรียี ณรงค์เดช สภาวิชาชีพบัญชี สุขุมวิท 21 มีผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณา Focus group 315 คน

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีได้จัดทำสรุปการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ดังต่อไปนี้

ครั้งที่ 1

สัมมนาพิจารณา (Public hearing) ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินเรื่องเครื่องมือทางการเงิน (IFRS 9, IFRS 7, TAS 32)

วันที่ 20-21 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ณ หอประชุม ศ.สังเวียน อาคาร C ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ใหม่)

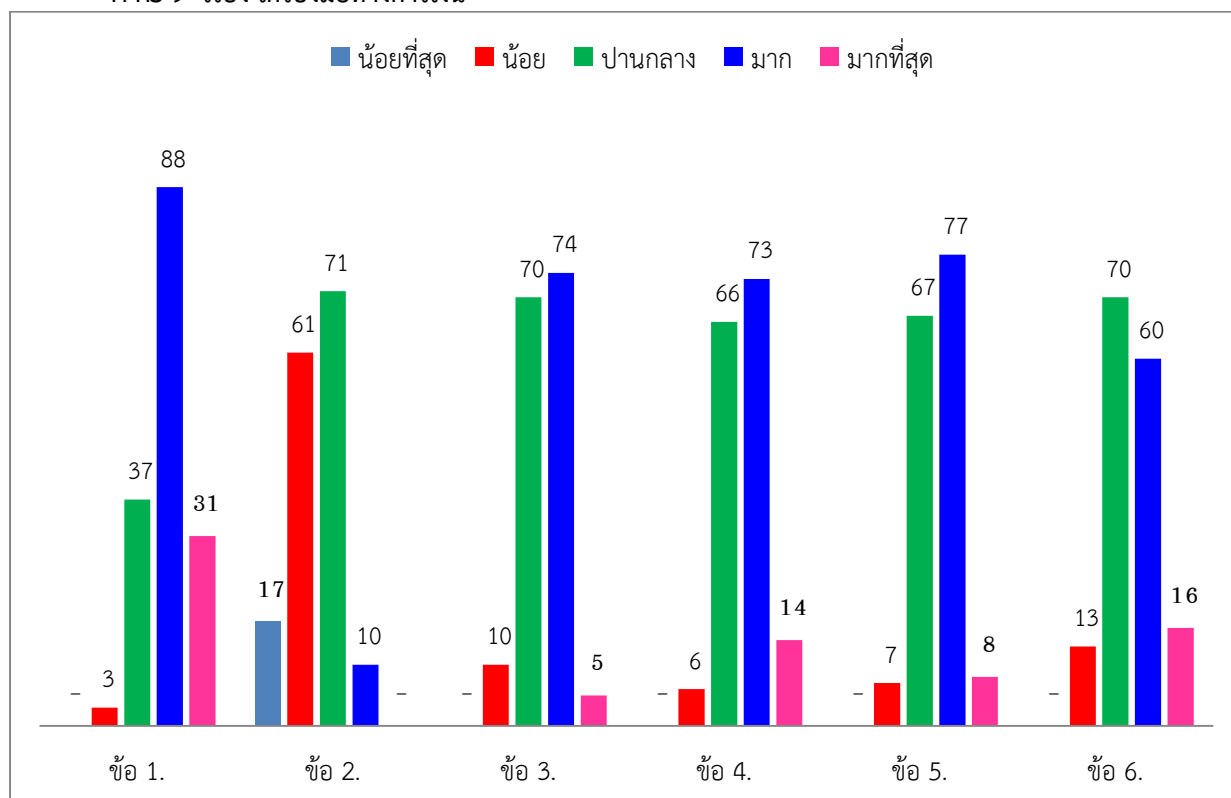
ถนนรัชดาภิเษก ณ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การรวบรวมแบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกาศใช้สัมมนาพิจารณา สร้างความพร้อมเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน (IFRS 9, IFRS 7 และ IAS 32) เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลและระบบต่าง ๆ เช่น ระบบหลักในการดำเนินธุรกิจ (core system) เพื่อจัดประเภทและวัดมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินให้สะท้อนรูปแบบ การดำเนินธุรกิจ และการนำวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest rate) มาวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน รวมถึงการประเมินผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินโดยพิจารณาผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพการณ์และความเสี่ยงของกิจการเอง เป็นต้น การสัมมนาพิจารณาเกี่ยวกับมาตรฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน เป็นการสัมมนาที่รวบรวมประเด็นสำคัญและประเด็นการเปลี่ยนแปลง ที่อาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

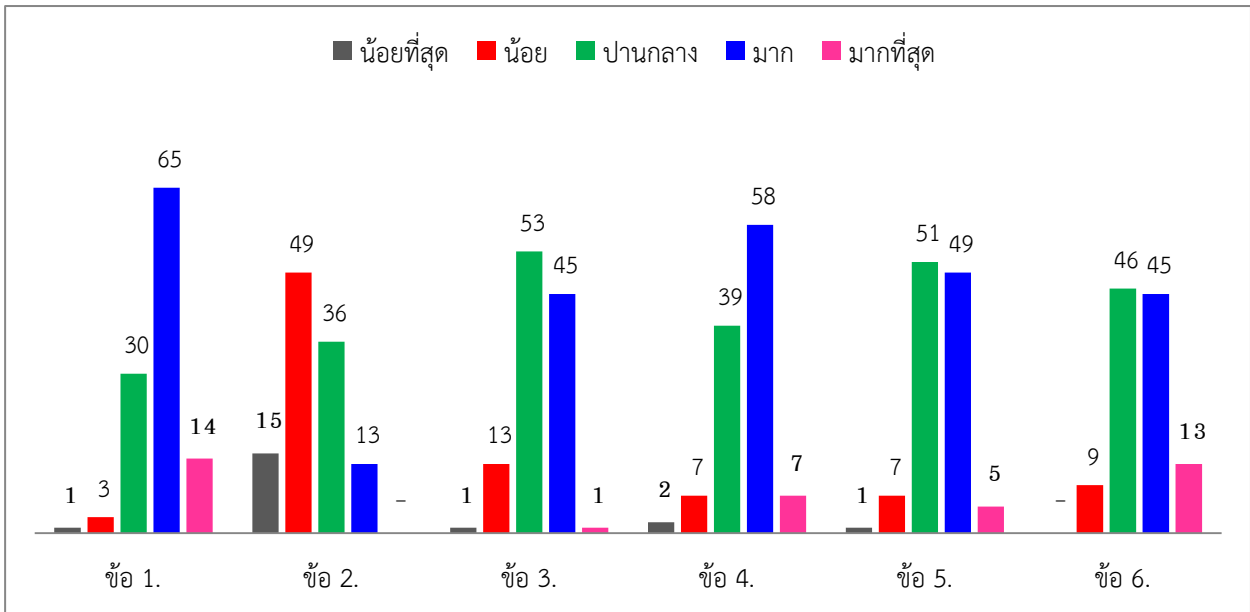
ข้อมูลความเห็นนี้รวบรวมจากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาสร้างความพร้อมเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน (IFRS 9, IFRS 7 และ IAS 32) ที่ได้จัดขึ้นเมื่อวันอังคารที่ 20 และวันพุธที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2559 เวลา 09.00-16.30 น. ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 159 ฉบับ จากจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาทั้งสิ้น 400 คน โดยแบ่งเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 18 คน และผู้ทำบัญชี จำนวน 216 คน โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาดังกล่าวประกอบด้วย ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาชิกสมาคมธนาคารไทย สมาชิกสมาคมประกันชีวิตไทย สมาชิกสมาคมประกันวินาศภัย ผู้ลงทุนและผู้รับผิดชอบงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์ นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นักวิเคราะห์ เป็นต้น สรุปความคิดเห็นและประเด็นคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาได้ ดังนี้

1. ความสอดคล้อง ความรู้ความเข้าใจ ประโยชน์ที่ได้รับ และผลกระทบต่องบการเงิน

▪ IFRS 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน

- TFRS 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน และ TAS 32 เรื่อง การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

1. ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของหัวข้อกับวัตถุประสงค์
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับร่าง TFRS 9, TFRS 7 และ TAS 32 ก่อนสัมมนา
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับร่าง TFRS 9, TFRS 7 และ TAS 32 หลังสัมมนา
4. ประโยชน์ของเนื้อหาสาระของร่าง TFRS 9, TFRS 7 และ TAS 32 ต่อการเตรียมตัวในการปฏิบัติงานของท่าน
5. การบรรลุวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมสัมมนาครั้งนี้
6. ท่านคิดว่าการปรับปรุงร่าง TFRS 9, TFRS 7 และ TAS 32 มีผลกระทบต่องบการเงินของบริษัทท่านมากน้อยเพียงใด

2. ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและประเด็นคำถาม

TFRS 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน	
ความเห็น/คำถามที่	รายละเอียดความคิดเห็น
1	สภาวิชาชีพบัญชีฯ อาจกำหนดให้มีทางเลือกให้ไม่ต้องรับรู้ตาม EIR แต่ให้ไปเปิดเผย EIR rate ในหมายเหตุประกอบงบการเงินแทน เพื่อลดความยุ่งยากในการบันทึกบัญชีและการรายงาน โดยให้ผู้ใช้งบการเงินทราบข้อมูลในหมายเหตุฯ แทนเพื่อลดต้นทุนในการจัดทำระบบ IT เพื่อสนับสนุนการบันทึกบัญชีจาก EIR
2	เป็นเรื่องค่อนข้างยาก น่าจะมีแนวปฏิบัติที่เป็นภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นตัวอย่างประกอบ เช่นอย่างเอกสารของเรื่อง hedge accounting ตัวอย่างการคำนวณ Impairment อย่างละเอียดแยกเป็นในแต่ละ ระดับ (State) ตัวอย่างการคำนวณ EIR ในลักษณะของ Expected life และเมื่อมีการปรับกระแสเงินสดเพื่อวัตถุประสงค์คือ 1.ทำให้งบกระแสเงินสดสมบูรณ์มากขึ้น 2.มีการเปลี่ยนแปลง Expected life 3. มีการด้อยค่าเกิดขึ้นกระแสเงินสดได้รับลดลง
3	IFRS 9 เป็นหลักการที่ต้องปรับตาม Model ของแต่ละธุรกิจ ส่วนความเพียงพอและเหมาะสมขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหารหรือผู้สอบบัญชี
4	การคำนวณรับรู้รายได้ค่าใช้จ่ายแบบวิธี EIR ถือเป็นการทำตามเกณฑ์สิทธิหรือไม่
5	บริษัทได้มีการลงทุนในบริษัทที่กำลังยื่น Filing กับทางสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 บริษัทไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทต้องวัดการด้อยค่าหรือไม่ ถ้ากลางปี พ.ศ. 2562 จะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องกลับการด้อยค่าหรือไม่ (สมมติตั้งด้อยค่าไปแล้ว)
6	ถ้ามีกฎเกณฑ์ที่ทำตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 จะถือเป็น qualified financial statements เช่น การคิดดอกเบี้ยสำหรับหนี้สินที่ไม่ได้ตั้ง 100 % แต่ทาง

IFRS 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน	
ความเห็น/ คำถามที่	รายละเอียดความคิดเห็น
	ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ตั้ง 100% ของจำนวนนั้น
7	Historical data : ในกรณีที่กิจการเป็นกิจการ(ธนาคาร)ที่ตั้งใหม่ ในเรื่องของการเก็บข้อมูลทางสถิติเพื่อทำการประเมินการด้อยค่าจะไม่มีข้อมูลในอดีตเพื่อมาเทียบเคียง ในกรณีนี้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ได้มีข้อกำหนดเรื่องการอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งอื่นมาใช้ทดแทนหรือไม่ เช่นสามารถอ้างอิงข้อมูลในอดีตจากบริษัทแม่
8	การใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ปัจจุบันยังมีการบันทึกบัญชีบางประเภทที่ยังไม่มีมาตรฐานไทยมารองรับ เช่น การบัญชีสำหรับตราสารอนุพันธ์ (hedge accounting) หากกิจการต้องการที่จะนำข้อกำหนดของการสัมมนาในครั้งนี้มาใช้บังคับใช้ก่อนวันบังคับใช้ (partial early adopt) และจะถือว่าเป็นการ early adoption มาตรฐานฯ ทั้งฉบับหรือไม่ เนื่องจากในมาตรฐานการรายงานทางการเงินไม่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้และหากนำมาใช้ได้จะต้องมีการเปิดเผยในงบการเงินอย่างไร
9	ปัจจุบันใน Macro hedge ใน IFRS 9 ยังไม่ได้มีการกำหนดให้ทำอย่างไร เนื่องจากยังอยู่ในช่วง discussion โดย IFRS 9 ได้กำหนดให้ใช้ตาม IAS 39 ดังนั้นสภาวิชาชีพบัญชีจะมีการออกแนวปฏิบัติเฉพาะเจาะจงเพื่อเรื่องนี้หรือไม่ หรือสามารถอ้างอิงข้อกำหนดจากมาตรฐานฉบับอื่นได้หรือไม่
10.	หากไม่สนับสนุนการทำ amortize แบบ EIR สามารถใช้วิธีการคิด NPV ทั้งสัญญา แล้วจึงตัดจำหน่ายตามวิธีเส้นตรง (Straight line) ได้หรือไม่
11	ถ้าลูกค้าส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานราชการต้องพิจารณาตั้งสำรองหรือคำนวณ NPV หรือไม่ (ปกติจะเก็บเงินได้เข้า)
12	IFRS 9 จะมีผลบังคับใช้ ณ 1 ม.ค. 2562 ประเด็นคำถาม คือ 9.1 ถ้าเลือกวิธีปรับ R/E หมายถึง R/E ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ยังเท่าเดิมไม่เปลี่ยนแปลง แต่ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 จึงนำตัวเลขมาปรับจาก R/E ณ 31 ธันวาคม 2561 แล้วใช้ตัวเลขนั้นตั้งต้นในปี 2562 เลยหรือไม่ 9.2 จากคำถาม 9.1 ในไตรมาสที่ 1 (31 มีนาคม 2562) ต้องมีการพิจารณาใหม่หรือไม่หรือจะต้องมีการพิจารณาทุกไตรมาส 9.3 ถ้าไม่ได้เริ่มใช้ 1 มกราคม 2562 แต่มาเริ่มใช้ 31 มีนาคม 2562 ต้องปรับรายการเข้า P/L ใช่หรือไม่ หรือหากเริ่มใช้ 1 มกราคม 2562 แล้วมีการปรับเพิ่ม/ลด ก็สามารถเข้า P/L ได้ทุกกรณีใช่หรือไม่
13	เปลี่ยนดอกเบี้ยจาก Float มาเป็น Fix สำหรับเงินกู้ระยะยาว เช่น เปลี่ยนจาก MLR 7% มาเป็น Fix 5% โดยซื้อ IRS ตลอดอายุของ Term Loan ปัญหาคือ IRS ต้องวัด Fair มีผลขาดทุน (loss) แต่ใน Finance Cost ใน PL ก็มีการบันทึกดอกเบี้ยไว้ 5% ครบถ้วนตามอัตราดอกเบี้ยที่พึงต้องจ่ายแล้ว ถ้านำการวัดมูลค่ายุติธรรมและมีผลขาดทุนไปลงบัญชีใน PL เพิ่มหรือนำกำไรดังกล่าวไปเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน จะมีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้ข้อมูลผิดพลาด เพราะ Finance Cost ใน PL ลงไว้ 5% ครบแล้ว ดังนั้นผลขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรม IRS จึงไม่ควรลงบัญชีและไม่ควรเปิดเผยรายการใดๆ ใช่หรือไม่ ถ้า IRS มีวัตถุประสงค์ป้องกันความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ยของ Term loan
14	Rational ของการบันทึก Impairment ของ FVOCI Against OCI แทนการบันทึก Against asset คืออะไร
15	Impairment ของ Financial guarantee on committed credit line จะนำเสนอตรงส่วนใดในงบการเงิน
16	กรณีเงินลงทุนเพื่อพันธมิตรทางธุรกิจ แต่ล้มเลิกระหว่างทาง ผลต่างควรบันทึกไปที่ไหน
17	Front end fee ควรตัดจำหน่ายตามระยะเวลาสัญญาเงินกู้ใช่หรือไม่
18	การจัดกลุ่มลูกหนี้ประเภท 12 เดือน และประเภทตามช่วงอายุ (Lifetime) สามารถคำนวณทั้งสองประเภทรวมกันได้หรือไม่
19	Margin loans ธุรกิจหลักทรัพย์ จะวัดมูลค่า (Valuation) ด้วยมูลค่ายุติธรรม (Fair Value) ได้อย่างไร
20	สามารถจัดกลุ่มลูกหนี้ 12 เดือน กับกลุ่มลูกหนี้ Life time คำนวณ PD LGD แบบผสมได้หรือไม่

TFRS 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน	
ความเห็น/ คำถามที่	รายละเอียดความคิดเห็น
1	TFRS 7 ต้องเปิดเผยอย่างไร ถ้าเลือก Transitional provision ในแต่ละเรื่องต่างกัน
2	เพราะเหตุใด TFRS 7 จึงกำหนดให้เปิดเผยรายได้และค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจด้านการดูแลผลประโยชน์หรือเก็บรักษาสินทรัพย์อื่นใด (Trust and other fiduciary activities) เนื่องจากธุรกรรมนั้นไม่ได้เกิดจากสินทรัพย์หรือหนี้สินทางการเงินแต่อย่างใด ในขณะที่รายได้และค่าใช้จ่ายอื่นที่สำคัญกว่าไม่ต้องเปิด เช่น Fee on Banc assurance
3	เหตุใดต้องเปิดเผยรายได้ (Income) จาก Trust and other fiduciary activities เนื่องจากดูเหมือนเป็นลักษณะของการบริการ (Service) ไม่ใช่เครื่องมือทางการเงิน (financial instruments : FI)
4	ควรพิจารณาลดขอบเขตในการเปิดเผยข้อมูลให้อยู่ในระดับเฉพาะรายการที่มีนัยสำคัญและให้เปิดเผยผลกระทบเฉพาะรายการที่มียอดคงค้างเหลืออยู่ ณ วันที่ตามรายงานที่ออกงบการเงิน
5	ธนาคารแห่งประเทศไทย (BOT) พิจารณาขยายเวลาในการจัดส่งงบการเงินสำหรับงวด 30 มิถุนายน จากเดิม 90 วัน เป็น 4 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี รวมถึงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง เช่น SEC /MOC/SET ควรกำหนดแนวทางเพิ่มเติมก่อนการบังคับใช้จริง
6	การเปิดเผยข้อมูลควรอยู่บนพื้นฐานหลักการความมีนัยสำคัญของรายการด้วย
7	ควรมีการสำรวจทางด้านผู้ใช้งบการเงินว่า เข้าใจหรือมีความต้องการข้อมูลที่เปิดเผยหรือไม่ เพราะบางส่วนให้รายละเอียดที่ยากเกินไป

TAS 32 เรื่อง การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน	
ความเห็น/ คำถามที่	รายละเอียดความคิดเห็น
1	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 จะมีการกำหนดทางเลือกสำหรับกิจการในประเทศไทย (Local option) เหมือนกับ TFRS 9 หรือไม่ ควรกำหนดให้มีทางเลือกด้วยเพื่อให้สอดคล้องกัน
2	TAS 32 ย่อหน้าที่ 35 และย่อหน้าที่ 37 กล่าวถึง ต้นทุนการทำรายการที่เกี่ยวข้องกับรายการในส่วนของเจ้าของต้องนำไปหักจากส่วนของเจ้าของ การถือปฏิบัติครั้งแรกให้ปรับงบการเงินย้อนหลัง เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่มีการระบุที่ชัดเจนเกี่ยวกับการรับรู้ต้นทุนการทำรายการหรือต้นทุนในการออกตราสารทุนว่าให้หักจากส่วนของเจ้าของอาจมีบางบริษัทบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายไว้ ดังนั้นหากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 มีผลบังคับใช้ต้องนำต้นทุนในการออกตราสารทุนมาปรับงบการเงินย้อนหลังด้วยหรือไม่
3	ควรมีตัวอย่างประกอบคำอธิบายของหลักเกณฑ์เพื่อให้สามารถเข้าใจหลักเกณฑ์ต่างๆ ได้ชัดเจนและถูกต้องยิ่งขึ้น
4	ควรมีตัวอย่าง และวิธีการคำนวณให้ชัดเจน หรือวิธีการแยกองค์ประกอบของส่วนของหนี้สิน และส่วนของทุน รวมถึงตัวอย่างการแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงินในแต่ละเรื่องให้ชัดเจน

ทั้งนี้ความเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมมนาพิจารณาดังกล่าว คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี จะนำไปพิจารณาในการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินและนำไปพิจารณาดำเนินการจัดทำตัวอย่างประกอบความเข้าใจต่อไป

ครั้งที่ 2

สัมมนาพิจารณา (Focus group) สำหรับกลุ่มธุรกิจการเงิน

ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน : ปัญหา ผลกระทบ และการปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลง วันอังคารที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2560 เวลา 13.00-16.30 น. ณ ณ อาคารแห่งประเทศไทย

การรวบรวมแบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกาศใช้สัมมนาพิจารณาสร้างความพร้อมเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน เพื่อรวบรวมปัญหา ผลกระทบ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และประเด็นการปฏิบัติ ในช่วงการเปลี่ยนแปลง

ข้อมูลความเห็นนี้รวบรวมจากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณา (Focus group) สำหรับกลุ่มธุรกิจการเงิน ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน ที่ได้จัดขึ้นเมื่อวันอังคารที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2560 เวลา 13.00-16.30 น. ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 88 ฉบับ จากจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาทั้งสิ้น 232 คน โดยแบ่งเป็นสถาบันการเงิน/ธนาคาร จำนวน 92 คน บริษัทหลักทรัพย์ 43 คน บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน จำนวน 42 คน ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า จำนวน 2 คน ผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงิน /ผู้แทนจากสำนักงานสอบบัญชี Big4 จำนวน 25 คน กรรมการและอนุกรรมการจำนวน 28 คน สรุปความคิดเห็นและประเด็นคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาได้ ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน งบการเงิน

1. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้เป็นเปอร์เซ็นต์ สรุปได้ดังนี้

• การจัดประเภทและการวัดมูลค่า

การเตรียมความพร้อม	เปอร์เซ็นต์
ยังไม่มีการเตรียมความพร้อม	13%
มีการเตรียมความพร้อมเพียงเล็กน้อย	30%
มีการเตรียมความพร้อมปานกลาง	39%
มีการเตรียมความพร้อมมาก	14%
มีการเตรียมความพร้อมมากที่สุด	2%
ไม่ระบุ	2%

• การตัดยค่า

การเตรียมความพร้อม	เปอร์เซ็นต์
ยังไม่มีการเตรียมความพร้อม	18%
มีการเตรียมความพร้อมเพียงเล็กน้อย	34%
มีการเตรียมความพร้อมปานกลาง	35%
มีการเตรียมความพร้อมมาก	7%
มีการเตรียมความพร้อมมากที่สุด	3%
ไม่ระบุ	3%

• การป้องกันความเสี่ยง

การเตรียมความพร้อม	เปอร์เซ็นต์
ยังไม่มีการเตรียมความพร้อม	25%
มีการเตรียมความพร้อมเพียงเล็กน้อย	33%
มีการเตรียมความพร้อมปานกลาง	31%
มีการเตรียมความพร้อมมาก	5%
มีการเตรียมความพร้อมมากที่สุด	3%
ไม่ระบุ	3%

2. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน หากงบการเงินแสดงปีเปรียบเทียบเพียง 1 ปี โดยไม่ต้องทำการปรับย้อนหลัง (restate) ซึ่งรวมถึงหมายเหตุประกอบงบการเงินที่นำมาเปรียบเทียบที่ยังคงเปิดเผยข้อมูลตามรายการเดิม เช่น ประเภทของเงินลงทุน เป็นต้น

เห็นด้วยร้อยละ 93 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 7 และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) แนวคิดเรื่องการเปรียบเทียบดังกล่าว ขอให้รวมถึงการเปิดเผยข้อมูล Pillar 3 ด้วย เนื่องจากข้อมูลโดยส่วนใหญ่จำเป็นต้องกระทบยอดรายการให้ตรงกันกับงบการเงิน ณ วันสิ้นงวดที่รายงาน
- 2) งบเปรียบเทียบเพียง 1 ปี แต่อาจไม่ Restate เนื่องจากถ้าไม่มีการเปรียบเทียบเลย จะทำให้ผู้ใช้งบการเงิน ไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ อีกทั้งตามมาตรฐานการบัญชี ยังควรมีการเปรียบเทียบกันได้ด้วย แต่หมายเหตุประกอบงบการเงินควรให้ข้อมูลให้ครบถ้วน (3 ความเห็น)
- 3) ควรมีการปรับปรุงย้อนหลัง เพื่อให้แสดงเปรียบเทียบกันได้ ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีการหารือกับผู้กำกับดูแลหรือสภาวิชาชีพบัญชีเป็นระยะ
- 4) การปรับปรุงงบการเงินปีก่อนย้อนหลังอาจมีผลกระทบต่อตัวเลขและฐานะการเงินของกิจการและผลกระทบต่อ Stakeholders ต่างๆ เช่น อัตราส่วนทางการเงินของปีก่อนที่เปลี่ยนแปลงไปจากตัวเลขเดิมซึ่งถูกนำไปใช้ตัดสินใจแล้ว หรืออาจเป็นตัวเลขกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรและเงินปันผลทั้งที่ได้จ่ายไปแล้วและที่กำลังจะจ่ายในปีปัจจุบัน
- 5) เนื่องจากเป็นมาตรฐานที่มีความซับซ้อน เพียงแค่การเตรียมความพร้อมเพื่อให้ปฏิบัติได้ตามกำหนดเวลาได้นั้นยังคาดว่าจะเสร็จในเวลาที่ไม่ได้กำหนดเพราะเป็นมาตรฐานที่กระทบองค์กรในวงกว้าง และต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวมากหากต้องการปรับย้อนหลังด้วย
- 6) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยมีความเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบ หมายเหตุประกอบงบการเงินในปี 2561 ที่แสดงเปรียบเทียบควรเป็นไปตาม IFRS9

3. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน หรือไม่ หากการปรับผลกระทบในช่วงการเปลี่ยนแปลงจะบังคับให้ปรับเข้ากำไรสะสมต้นงวดเพียงวิธีเดียว หรือควรมีทางเลือกอื่นที่ท่านเห็นว่ามีความเหมาะสมมากกว่าโดยสรุปเห็นด้วยร้อยละ 85 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 15 โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติม

งบการเงิน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) ขอให้การปรับกำไรสะสมต้นงวดมีผลกระทบต่อเงินกองทุนตามกฎหมาย ณ วันต้นงวดที่มีการนำ IFRS 9 ถือปฏิบัติเช่นกัน
- 2) ควรให้ทางเลือกอื่นด้วย
- 3) การปรับย้อนหลังโดยตรงต่อกำไรสะสมอาจส่งผลตามที่ได้เสนอแนะไว้ในข้อ 1 ดังนั้นกิจการควรมีทางเลือกโดยให้บันทึกเป็นผลกระทบเป็นรายการ “ส่วนเกินทุน / ส่วนต่ำกว่าทุนจากการ...” ภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้นโดยให้ทยอยโอนเข้ากำไรสะสมโดยตรงเมื่อรายการที่ก่อให้เกิดผลกระทบนั้นได้ลดลงหรือถูกตัดรายการออกจากงบการเงิน
- 4) ควรมีทางเลือกให้กับกิจการที่มีความพร้อม เช่น อนุญาตให้ปรับงบการเงินย้อนหลัง ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสม ตาม IAS 8 สำหรับการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ
- 5) เนื่องจากคาดว่าผลกระทบจากการปรับใช้มาตรฐาน IFRS9 จะมีผลกระทบค่อนข้างมากและแตกต่างกันไป ดังนั้น หากสามารถทยอยรับรู้ผลแตกต่างดังกล่าวได้จะทำให้กระทบต่องบการเงินลดลง นอกจากนี้ ควรพิจารณาประเด็นทางภาษีที่อาจเกิดด้วย
- 6) น่าจะเปิดทางเลือกให้เข้าทั้ง RE ปีแรกทั้งหมด หรือสามารถเลือกให้ทยอยเข้า P/L 5 ปีแรก
- 7) ถ้าผลกระทบทั้งหมดเข้ากำไรสะสมงวดเดียว จะทำให้นักลงทุน และผู้ใช้งบการเงินอื่นเข้าใจถึงผลกระทบด้วยหรือไม่ เพราะจะมีผลกระทบค่อนข้างมากในปีแรก
- 8) เห็นด้วยที่จะให้ปรับเข้ากำไรสะสมต้นงวดกรณีที่มีผลกระทบเป็นผลขาดทุน แต่บางกิจการเมื่อคำนวณแล้ว ECL (Expected Credit Loss) ที่ได้อาจมีน้อยกว่า EL ในปัจจุบัน จึงเป็นไปได้ที่จะต้องการปรับทันทีเข้า P/L ดังนั้นมาตรฐานฯ ควรกำหนดให้เป็นทางเลือก

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นด้วย มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- 8) ธปท. ต้องพิจารณาผลกระทบต่อกำไรสะสมจาก First time adoption ถ้ารายการใดสามารถนับเข้าเป็นเงินกองทุนของสถาบันการเงินได้

- 9) สำหรับงบการเงินเปรียบเทียบปี 2561 จะต้องจัดประเภทใหม่ตาม IFRS 9 เพื่อให้เปรียบเทียบกันได้กับงบการเงินปี 2562 แต่ไม่ต้องหาผลกระทบของปี 2561

การจัดประเภทและการวัดมูลค่า

4. สำหรับการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน หากสัญญาที่เริ่มก่อนปี 2562 กิจการต้องคำนวณ EIR จากกระแสเงินสดนับแต่ปี 2562 เป็นต้นไป ในขณะที่สัญญาที่เริ่มตั้งแต่ปี 2562 กิจการต้องคำนวณ EIR จากกระแสเงินสดตลอดอายุสัญญาดังกล่าว โดยเห็นด้วยร้อยละ 95 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 7 และไม่แสดงความเห็นร้อยละ 1 และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม
- 1) การคำนวณ EIR ควรเริ่มคำนวณตั้งแต่ปี 2562 โดยไม่คำนึงถึงอายุสัญญาก่อนหน้าปี 2562 เนื่องจาก TFRS 9 จะเริ่มมีผลนับตั้งแต่ 2562 เป็นต้นไป และควรกำหนดให้ชัดเจนว่าเมื่อไหร่ที่ต้อง Recalculate หรือมีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะคำนวณเมื่อมีกระแสเงินสดที่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากการคำนวณ EIR จาก Expected Life มีข้อจำกัดในหลายๆด้านในทางปฏิบัติ
 - 2) เพื่อลดภาระในการหาข้อมูลย้อนหลัง แต่อย่างไรก็ตามในการเปรียบเทียบรายได้ ดอกเบี้ยสุทธิในช่วง 1 – 3 ปีแรก จะไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากช่วงปีแรกจะมีแต่ส่วนที่ Contract rate สูงกว่า EIR โดยไม่มีส่วนที่ต่ำกว่า EIR ชดเชย
 - 3) ควรกำหนดเป็นทางเลือก หากกิจการไม่สามารถหาข้อมูลในการรับรู้รายการตามวิธี EIR ได้
 - 4) EIR สัญญาที่เริ่มก่อนปี 2562 จริงๆ ที่ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติยูน่าจะทำได้ตั้งแต่ปี 2560 หรือไม่ เพราะธนาคารพาณิชย์ก็ควรมีการเตรียมเก็บไว้อยู่แล้วในตอน implement
 - 5) ควรแยก item จากกำไรสะสม เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการพิจารณาจ่ายเงินปันผล
 - 6) ควรคำนวณ EIR ตั้งแต่ Loan origination rate เพื่อความถูกต้อง ผลกระทบก่อนปี 2562 ให้ปรับเข้ากับกำไรสะสม
 - 7) กรณีที่บางกิจการอาจคำนวณ EIR ได้ก่อนปี 2562 ก็ควรเปิดเป็น Option ให้ เพราะขึ้นอยู่กับข้อมูล Historical ที่มีของแต่ละกิจการ
 - 8) การจัดทำงบเปรียบเทียบ 3 ปี น่าจะเหมาะสมกว่า
 - 9) ควรนับกระแสเงินสดตั้งแต่เริ่มสัญญาเพื่อสะท้อน EIR ที่แท้จริง
5. สำหรับธนาคารที่มีการคำนวณดอกเบี้ยตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) ซึ่งไม่แตกต่างจากวิธีการตามที่กำหนดในแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ก่อน 1 มกราคม 2562 ธนาคารสามารถใช้วิธีการดังกล่าวต่อไป ในขณะที่ธนาคารอื่นอาจเลือกคำนวณตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติดังกล่าว โดยเห็นด้วยร้อยละ 85 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 8 และไม่แสดงความเห็นร้อยละ 7 และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้
- 1) ผลกระทบในงบการเงินจาก EIR คาดว่ามีน้อย ในขณะที่ผลกระทบในทางปฏิบัติค่อนข้างมาก แม้หลักการจะพยายาม smooth รายได้ด้วย EIR หากแต่ข้อเท็จจริง EIR ยังคงผันผวนจากค่าประมาณการที่คลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอยู่ดี
 - 2) ในฐานะผู้สอบบัญชี เห็นว่าก่อนออกงบการเงินของแต่ละธนาคาร ผู้สอบบัญชีก็ต้องพิจารณาแล้วว่าผลกระทบจากการไม่ได้ใช้ EIR ไม่มีสาระสำคัญต่องบการเงินดังนั้น เห็นว่าถ้าธนาคารพาณิชย์ได้ใช้ best effort ในการทำแล้ว
 - 3) แต่ละกิจการมีวิธีแตกต่างกัน ทำให้การเปรียบเทียบข้อมูล Industry มีข้อแตกต่างในแต่ละธนาคารที่เลือกปฏิบัติ และไม่เลือกปฏิบัติ ควรปฏิบัติในแนวทางเดียวกันเพื่อให้เปรียบเทียบกันได้ (4 ความเห็น)
6. ในการจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินนั้น ในลำดับแรกกิจการจะต้องทำการพิจารณาเนื้อหาของสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นจะถูกแสดงรายการเป็น “หนี้สิน (Debt)” หรือ “ทุน (Equity)” ตามที่กำหนดใน IAS 32 ก่อนที่จะทำการจัดประเภทและวัดมูลค่าตาม IFRS 9 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วย หากกิจการที่ไม่เคยจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินเป็น “หนี้สิน (Debt)” หรือ “ทุน (Equity)” ตามที่กำหนดใน IAS 32 มาก่อน ไม่ต้องทำการปรับปรุงรายการเพื่อเปรียบเทียบ โดยเห็นด้วยร้อยละ 88 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 10 และไม่แสดงความเห็นร้อยละ 2 และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้
- 1) ให้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- 2) ให้กิจการปรับปรุง ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 และปรับปรุงผลกระทบในกำไรสะสมต้นงวด โดยไม่ต้องปรับงบการเงินย้อนหลังจะได้ไม่เป็นภาระ (3 ความเห็น)
- 3) กิจการจะต้องทำการพิจารณาเนื้อหาของสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นจะถูกแสดงรายการเป็น “หนี้สิน (Debt)” หรือ “ทุน (Equity)” ตามที่กำหนดใน IAS 32 แต่กิจการควรทำรายการปรับปรุงเพื่อให้งบการเงินเปรียบเทียบแสดงรายการตามหลักเกณฑ์เดียวกัน
- 4) ควรมีการพิจารณาตาม IAS 32 ก่อนเพื่อแยกว่าเป็น Debt หรือ Equity instruments เพื่อให้เป็นหลักเกณฑ์เดียวกันและเปรียบเทียบกันได้
- 5) ถ้าไม่มีการปรับปรุงรายการเพื่อเปรียบเทียบจะทำให้เปรียบเทียบกันไม่ได้ ควรปรับปรุงให้เปรียบเทียบกันได้ (2 ความเห็น)

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

7. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วย สำหรับกิจการที่มีการป้องกันความเสี่ยงมาก่อนที่แนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงินจะมีผลบังคับใช้ ให้กิจการสามารถดำเนินการป้องกันความเสี่ยงตามวิธีที่กิจการปฏิบัติอยู่ต่อไปได้ โดยเห็นด้วยร้อยละ 88 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 12 และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้
 - 1) ควรคำนึงถึงต้นทุน หรือค่าใช้จ่ายที่กิจการนั้นๆ จะต้องรับภาระเพิ่มขึ้นอย่างฉับพลัน โดยอาจผ่อนผันให้กิจการนั้นๆ สามารถใช้การป้องกันความเสี่ยงตามวิธีที่ปฏิบัติอยู่และค่อยๆ ปรับเปลี่ยนใช้การป้องกันความเสี่ยงตามแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ต่อไป
 - 2) ให้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
 - 3) เนื่องจากในร่างแนวปฏิบัติมีทางเลือกให้หลายทางเลือกซึ่งน่าจะเพียงพอสำหรับการปรับปรุงเมื่อ TFRS 9 มีผลบังคับใช้
 - 4) เพื่อให้การรายงานในอนาคตมีความสอดคล้องกันทุกรายการแต่เพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติ ต้องมีสมมติฐานว่าการบัญชีป้องกันความเสี่ยงดังกล่าววัดค่าความมีประสิทธิภาพได้เต็มจำนวน
 - 5) สำหรับรายการที่ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาก่อนและพิจารณาจะใช้ต่อ ณ 1 มกราคม 2562 ให้ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงตาม TFRS 9 โดยถือเสมือนว่า 100% effective หลังจาก 1 มกราคม 2562 ให้พิจารณา effectiveness ตามข้อกำหนดของ TFRS 9 ตามปกติขึ้นอยู่กับว่ากิจการได้มีการใช้ตาม IAS 39 หรือไม่ เพราะ IFRS 9 ไม่ได้บังคับว่าต้องใช้ Hedge Accounting ถ้าใช้ตาม IAS39 แล้วก็ควรทำตามนั้นได้
8. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นด้วย สำหรับกิจการที่ไม่เคยทำการป้องกันความเสี่ยงมาก่อนที่แนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงินจะมีผลบังคับใช้ ให้กิจการดังกล่าวต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน หากกิจการพิจารณาแล้วว่ามีกรบัญชีป้องกันความเสี่ยงโดยเริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป โดยเห็นด้วยร้อยละ 93 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 3 ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 3 และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้
 - 1) หากกิจการไม่เคยใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงตาม IFRS9 มาก่อน ควรบันทึกด้วยเกณฑ์เดิมจนกว่า IFRS9 เริ่มบังคับใช้เพื่อไม่ให้มีการใช้โอกาสในการปรับแต่งงบการเงิน
 - 2) ขอให้การใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงเป็นเพียงทางเลือกเท่านั้น ตาม IAS 39 หรือ IFRS 9 (2 ความเห็น)
9. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นด้วย หากกิจการสามารถนำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาใช้ก่อนที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน จะมีผลบังคับใช้โดยเห็นด้วยร้อยละ 91 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 7 ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 2 และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้
 - 1) กำหนดเป็นทางเลือกให้สามารถนำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาใช้ก่อน TFRS 9 บังคับใช้ เช่น Hedge strategies ใหม่ตั้งแต่ปี 2562 จะใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงตาม IFRS9 แต่ Hedge Strategies เดิมยังสามารถใช้วิธีเดิมไปได้จนกว่าวันที่ IFRS9 จะบังคับใช้อย่างเป็นทางการรวมถึง Dynamic hedge ด้วย (2 ความเห็น)
 - 2) เห็นด้วยเนื่องจากมีเกณฑ์ที่กำหนดแน่นอน และเพื่อให้การรายงานในอนาคตมีความสอดคล้องกันทุกรายการ
 - 3) ให้นำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาใช้ก่อน TFRS 9 หากได้ใช้ IAS 39

Dynamic Risk Management

10. ลักษณะของการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปร

การบริหารจัดการความเสี่ยงของกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินที่ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (open portfolio) โดยมีการเพิ่มขึ้นของฐานะเปิดต่อความเสี่ยงใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ และฐานะเปิดต่อความเสี่ยงที่มีอยู่นั้นได้หมดไป และเมื่อรูปแบบของความเสี่ยงของกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไป การบริหารจัดการความเสี่ยงก็จะถูกปรับเปลี่ยนอย่างสม่ำเสมอเพื่อตอบสนองต่อฐานะความเสี่ยงสุทธิที่เปลี่ยนแปลงไป

IFRS 9 Transitional Provision:

กิจการต้องใช้วิธีการบัญชีป้องกันความเสี่ยงที่กำหนดไว้ในบทที่ 6 สำหรับการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปร หรือถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ถือปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันจนกว่าสภาวิชาชีพจะประกาศแนวปฏิบัติโดยเฉพาะสำหรับเรื่องดังกล่าว

สำหรับกิจการที่ทำการบัญชีสำหรับการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปร (dynamic risk management) ก่อนวันที่ถือปฏิบัติตาม TFRS 9 กิจการอาจเลือกใช้นโยบายการบัญชีสำหรับการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปรโดยถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ต่อไป

ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติดังกล่าว โดยเห็นด้วยร้อยละ 78 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 5 ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 17 และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) จำเป็นต้องกำหนดนิยามและลักษณะของ Open portfolio ให้ชัดเจน
- 2) หากรูปแบบของความเสี่ยงของกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไป สถาบันการเงินควรมีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมเพื่อตอบสนองต่อฐานะความเสี่ยงสุทธิที่เปลี่ยนแปลงไป
- 3) เพื่อลดภาระในการบันทึกบัญชีหรือปรับระบบงาน โดยให้กิจการสามารถใช้เกณฑ์เดิมได้จนกว่าเกณฑ์ Dynamic Risk Management มีความชัดเจนและแน่นอน เพื่อพิจารณาผลกระทบต่องบการเงิน และระบบงานในครั้งเดียว
- 4) ให้ยึดแนวปฏิบัติเดียวกัน หากทางสภาวิชาชีพ กับ ธปท. จะออกหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเพื่อกำหนดเรื่องดังกล่าว
- 5) ขอตัวอย่างวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับ Dynamic risk management
- 6) ขอเสนอคำอธิบายใหม่สำหรับคำว่า การบริหารความเสี่ยงแบบไดนามิกส์ -Dynamic Risk management เพื่อการพิจารณา การบริหารความเสี่ยงของกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินและ/หรือกลุ่มหนี้สินทางการเงินที่ฐานะเปิดต่อความเสี่ยง (open position) มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เนื่องจากสินทรัพย์/หนี้สินทางการเงินมีการเคลื่อนไหวเข้า-ออกจากกลุ่มตลอดเวลา (open portfolio) และเมื่อฐานะความเสี่ยงของกลุ่มสินทรัพย์/หนี้สินทางการเงินนั้นมีการเปลี่ยนแปลง การบริหารจัดการความเสี่ยงก็จะถูกพิจารณาปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อฐานะความเสี่ยงสุทธิที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น

11. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นคำถามอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

- 1) ขอให้พิจารณาผลกระทบกับหลักเกณฑ์ทางอื่น ๆ ที่อ้างอิงกับมาตรฐานการบัญชีเดิม เช่น เกณฑ์ภาษี ซึ่งอาจต้องกำหนดเป็นแนวปฏิบัติเฉพาะในประเทศไทย พิจารณาภาษีที่เกี่ยวข้องกับการตั้งสำรองของธุรกิจหลักทรัพย์ - ขอให้แจ้งกรมสรรพากรพิจารณาให้กับธุรกิจหลักทรัพย์ด้วย (3 ความเห็น)
- 2) เกณฑ์การพิจารณาว่ากระแสเงินสดของสัญญา ว่าคาดหวังเพียงเงินต้นและดอกเบี้ย (Solely Payment of Principal and Interest) หรือไม่นั้นควรพิจารณาจากเงื่อนไขที่กำหนดนับจากกระแสเงินสดนับแต่ปี 2562 เป็นต้นไป เช่นเดียวกับแนวทางการพิจารณา EIR
- 3) ในการคำนวณ EIR กรณีอายุสัญญาน้อยกว่า 1 ปี เช่น OD หรือธุรกรรมของ Trade finance และการรับซื้อตั๋วเงิน ไม่ควรต้องคำนวณ EIR เนื่องจากผลกระทบจะหมุนเวียนกันภายใน 1 ปี
- 4) ควรกำหนดให้การคำนวณดอกเบี้ยด้วยวิธี EIR ถือเป็นเกณฑ์สิทธิอย่างหนึ่ง เพื่อให้รายได้ดอกเบี้ย EIR และรายได้ดอกเบี้ยทางภาษีสอดคล้องกัน
- 5) ขอให้สภาวิชาชีพบัญชี ธปท. และทีม Basel รวมถึงผู้สอบบัญชี นัดประชุมหารือกัน เนื่องจาก IFRS 9 ยังมีอีกหลายเรื่องที่ยังไม่ชัดเจนและทำให้การปฏิบัติจริงเป็นไปค่อนข้างหลากหลาย ตัวอย่างเช่น เรื่อง TDR ในทาง Basel model จะถือว่าเป็น default แต่ใน IFRS 9 นั้น แล้วแต่การพิจารณาของแต่ละธนาคารที่จะกำหนด จึงทำให้อาจมีแนวปฏิบัติที่หลากหลายและเปรียบเทียบกันไม่ได้ เป็นต้น
- 6) การบังคับใช้เรื่องการคำนวณ EIR หากการตัดจ่ายอายุ 1 ปี ให้เลือกไม่บังคับใช้ได้ โดยอาจจะเน้น Straight line แทน เนื่องจาก Cost & Benefit อาจจะไม่คุ้มและการหมุนเวียนก็ระยะสั้นใน 1 ปี (Transaction cost/Discount)

- 7) ขอให้พิจารณาลักษณะลูกหนี้ของธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่งมีความเคลื่อนไหว และมีหลักประกันที่สามารถพิจารณาลูกหนี้แต่ละรายได้ คำนึงถึงความเสี่ยงในการผิดนัดชำระ ควรพิจารณากำหนดวิธีการ Simplify Impairment
- 8) สำหรับธนาคารพาณิชย์ : ธปท. ควรพิจารณามีให้มีข้อกำหนดเพิ่มเติมตามวัตถุประสงค์ Prudential ที่แตกต่างหรือขัดแย้งกับมาตรฐานการบัญชี

ทั้งนี้ความเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมมนาพิจารณาดังกล่าว คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี จะนำไปพิจารณาในการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และนำไปพิจารณาดำเนินการจัดทำ ตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจต่อไป

ครั้งที่ 3

สัมมนาพิจารณา (Focus group) สำหรับกลุ่มธุรกิจประกันภัยและกลุ่มธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจการเงิน

ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน : ปัญหา ผลกระทบ และการปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลง วันอังคารที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2560 เวลา 9.00-12.00 น. ณ สภาวิชาชีพบัญชี

กลุ่มธุรกิจประกันภัย

ข้อมูลความเห็นนี้รวบรวมจากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณา (Focus group) สำหรับกลุ่มธุรกิจประกันภัยร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน ที่ได้จัดขึ้นเมื่อวันอังคารที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2560 เวลา 9.00-12.00 น. ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 77 ฉบับ จากจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาทั้งสิ้น 84 คน สรุปความคิดเห็นและประเด็นคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาได้ ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน
งบการเงิน

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นกับการปรับปรุงงบการเงิน ดังนี้

เห็นด้วยร้อยละ 15 ในการปรับปรุงย้อนหลังทั้งหมด

เห็นด้วยร้อยละ 13 ในการปรับปรุงย้อนหลังบางส่วนเช่นเดียวกับตามที่แนวปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสากล (IFRS 9)

เห็นด้วยร้อยละ 72 ในการปรับปรุงทั้งหมด ณ วันที่แรกที่มาตรฐานฉบับนี้มีผลบังคับใช้ เช่น มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2562 ปรับทุกรายการตามที่ TFRS 9 กำหนดและให้ผลต่างที่เกิดขึ้นปรับปรุงในกำไรหรือขาดทุนสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 โดยไม่ต้องปรับปรุงงบการเงินปี 2561

โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

- 1) ควรมีทางเลือก เนื่องจากหากปรับปรุงเข้า RE ทั้งหมดอาจกระทบต่อกิจการ อาจเปิดเป็นทางเลือกให้แต่ละกิจการเลือกได้ เนื่องจากความจำเป็นของกิจการไม่เหมือนกัน อีกทั้งการ adopt ใช้ TFRS9 นั้นอาจเกี่ยวข้องกับมาตรฐานอื่นๆ บริษัทจึงอาจจะต้องพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องกับมาตรฐานอื่นๆ นั้นด้วย (2 ความเห็น)
- 2) หากไม่บังคับใช้ในทางเดียวกัน งบการเงินจะไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินอาจสับสน
- 3) สำหรับธุรกิจประกันชีวิต ขอเริ่มใช้พร้อมกัน IFRS 17 เมื่อเริ่มประกาศใช้ เพื่อป้องกัน/ลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก IFRS 17
- 4) สำหรับธุรกิจประกันภัย อยากให้มีการ deferred method แล้ว ปรับใช้ TAS 105 เนื่องจากไม่มี IAS 39 รองรับ
- 5) งบการเงินที่ออกก็คือการออกงบเพียง 2 งวดบัญชี เพราะไม่ถือว่าเป็นการปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง

2. สำหรับการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน หากสัญญาที่เริ่มก่อนปี 2562 กิจการต้องคำนวณ EIR จากกระแสเงินสดนับแต่ปี 2562 เป็นต้นไป ในขณะที่สัญญาที่เริ่มตั้งแต่ปี 2562 กิจการต้องคำนวณ EIR จากกระแสเงินสดตลอดอายุสัญญาดังกล่าว โดยเห็นด้วยร้อยละ 95 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 5 โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) เป็นช่องทางในการตกแต่งตัวเลขในบัญชีได้
- 2) อยากให้มีการทดสอบงบปี 2561 เพื่อตรวจสอบผลดีผลเสียก่อนที่จะเก็บความเสียหาย
- 3) เห็นด้วย แต่มีประเด็นที่เป็นข้อจำกัดในทางปฏิบัติ กรณีที่บริษัทใช้ Outsource บริหารเงินลงทุนให้ อาจต้องพิจารณาแนวทางหากทางกองทุนไม่สามารถให้ข้อมูลแบบ EIR ได้ เช่น ในกรณีการรับรู้ดอกเบี้ยรับ ซึ่งระบบบริหารของ Fund ส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบของ coupon

- 4) ควรมีทางเลือกในการปฏิบัติ แต่ไม่บังคับทางในทางหนึ่งเนื่องจาก 1.อธิบายผลต่างจากการเปรียบเทียบ ปี 2561 ถึง 2562 ไม่ได้ 2.ต้องแยกระบบในการจัดเก็บอย่างน้อย 2 วิธี ซึ่งอาจใช้เวลาและค่าใช้จ่ายสูงและซับซ้อน ทั้งนี้หากบริษัทหรือสถาบันการเงินใดไม่พร้อม อาจมีทางเลือกในการปฏิบัติหรือปรับปรุงรายการในระดับ high level แทนการปรับปรุงที่ระดับ transaction level
 - 5) เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดทางงบการเงินตามมาตรฐานดังกล่าว ณ วันที่แรกที่มาตรฐานนี้มีผลบังคับใช้
 - 6) การคำนวณมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งใช้อัตราดอกเบี้ยตลาดเป็นตัวคิดลด ซึ่งต่างจากวิธี EIR ที่รายงาน RBC ของ คปภ. หากนำมูลค่าที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบจะเกิดผลต่าง จึงควรปรับให้มีการคำนวณแบบเดียวกัน เพื่อลดเวลาของผู้ปฏิบัติงาน และไม่สับสน
3. ในการจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินนั้น ในลำดับแรกกิจการจะต้องทำการพิจารณาเนื้อหาของสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นจะถูกแสดงรายการเป็น “หนี้สิน (Debt)” หรือ “ทุน (Equity)” ตามที่กำหนดใน IAS 32 ก่อนที่จะทำการจัดประเภทและวัดมูลค่าตาม IFRS 9 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ด้วย หากกิจการที่ไม่เคยจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินเป็น “หนี้สิน (Debt)” หรือ “ทุน (Equity)” ตามที่กำหนดใน IAS 32 มาก่อน ไม่ต้องทำการปรับปรุงรายการปี 2561 เพื่อเปรียบเทียบ โดยเห็นด้วยร้อยละ 81 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 19 และมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
- 1) ควรทำการปรับปรุงย้อนหลังเพื่อให้งบการเงินสามารถเปรียบเทียบกันได้อย่างแท้จริง (2 ความเห็น)
 - 2) เฉพาะการเปิดเผยหน้างบการเงิน เพื่อประโยชน์เรื่องการเปรียบเทียบเท่านั้น
4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วย สำหรับกิจการที่มีการป้องกันความเสี่ยงมาก่อน และถือปฏิบัติไม่แตกต่างจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 เมื่อถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงินจะมีผลบังคับใช้ ให้กิจการสามารถดำเนินการป้องกันความเสี่ยงตามวิธีที่กิจการปฏิบัติอยู่ต่อไปได้ โดยเห็นด้วยร้อยละ 77 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 9 และมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
- 1) เพื่อให้งบการเงินแต่ละบริษัทในธุรกิจประเภทเดียวกันเปรียบเทียบกันได้ควรใช้มาตรฐานการบัญชีหลักการเดียวกัน ไม่ควรแตกต่างกัน (4 ความเห็น)
 - 2) ควรจัดประเภทใหม่ และ identify hedge relationship ตาม IFRS 9 ซึ่งหากการป้องกันความเสี่ยงทำตาม IAS 39 อยู่แล้ว มีแนวโน้มที่จะเข้ากับร่าง IFRS 9 ซึ่งซับซ้อนน้อยกว่าซึ่งจะมีผลให้การปฏิบัติในอนาคตหลังจากเริ่มใช้ IFRS 9 อยู่บนพื้นฐานเดียวกัน

Dynamic Risk Management

5. ลักษณะของการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปร

การบริหารจัดการความเสี่ยงของกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินที่ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (open portfolio) โดยมีการเพิ่มขึ้นของฐานะเปิดต่อความเสี่ยงใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ และฐานะเปิดต่อความเสี่ยงที่มีอยู่นั้นได้หมดไป และเมื่อรูปแบบของความเสี่ยงของกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไป การบริหารจัดการความเสี่ยงก็จะถูกปรับเปลี่ยนอย่างสม่ำเสมอเพื่อตอบสนองต่อฐานะความเสี่ยงสุทธิที่เปลี่ยนแปลงไป

IFRS 9 Transitional Provision:

กิจการต้องใช้วิธีการบัญชีป้องกันความเสี่ยงที่กำหนดไว้ในบทที่ 6 สำหรับการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปร หรือถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ถือปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันจนกว่าสภาวิชาชีพจะประกาศแนวปฏิบัติโดยเฉพาะสำหรับเรื่องดังกล่าว สำหรับกิจการที่ทำการบัญชีสำหรับการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปร (dynamic risk management) ก่อนวันที่ถือปฏิบัติตาม TFRS 9 กิจการอาจเลือกใช้นโยบายการบัญชีสำหรับการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปรโดยถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ต่อไป ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติดังกล่าว โดยเห็นด้วยร้อยละ 75 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 5 ไม่เกี่ยวข้องร้อยละ 20 และมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าน่าจะปรับใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และขั้นตอน และการพิจารณาค่อนข้างยากและซับซ้อน

6. สำหรับธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย ได้มีการปรับปรุงโดยเพิ่มแนวปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงสำหรับการนำ IFRS 9 มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก สำหรับประเทศไทย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับทางเลือกแนวปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังนี้

เห็นด้วย ร้อยละ 29 กิจการควรถือปฏิบัติตาม TFRS 9 ในวันที่ 1 มกราคม 2562 โดยให้ใช้แนวปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงตาม TFRS 9

เห็นด้วย ร้อยละ 68 ควรให้ทางเลือกในการถือปฏิบัติสำหรับธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิตที่เข้าเงื่อนไขที่กำหนดใน มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 4 ดังนี้

ทางเลือก 1 เลื่อนการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 ออกไปจนกว่า TFRS 17 สัญญาประกันภัย จะประกาศใช้ (แต่ไม่เกินปี พ.ศ. 2565) หรือ

ทางเลือก 2 ให้กิจการใช้ Overlay Approach ตามที่กำหนดใน IFRS 4 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 จนกว่า TFRS 17 สัญญาประกันภัย จะประกาศใช้ 2) ให้กิจการใช้ Overlay Approach ตามที่กำหนดใน IFRS 4 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 จนกว่า TFRS 17 สัญญาประกันภัย จะประกาศใช้

โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) ให้ทางเลือกการถือไปปฏิบัติตาม TFRS 9 ไปจนกว่า TFRS 17 จะประกาศใช้นั้นในระหว่างที่ยังไม่ถือปฏิบัติ TFRS 9 ให้ใช้ TAS 105, 106 เดิมถือปฏิบัติไปก่อน (2 ความเห็น)
- 2) ถ้าบริษัทประกันใช้ IFRS 9 โดยกำหนดสินทรัพย์เป็น FVTPL แสดงว่าเมื่อ IFRS 17 บังคับใช้จะสามารถเปลี่ยนการจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินให้สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินธุรกิจ (business model) ที่เปลี่ยนไปตามการบันทึก TFRS 17 ได้หรือไม่ เสนอว่าควรมี Transitional สำหรับธุรกิจประกันภัยในการจัดประเภทตาม IFRS 9 ใหม่
- 3) ควรอนุญาตใช้วิธี Deferred Approach เนื่องจาก investment asset portfolio ส่วนใหญ่ของธุรกิจประกันชีวิตเป็น fixed income ซึ่งมีอายุยาวเมื่อนำไปจับคู่ (match) ภาระหนี้สินที่ต้องจ่ายคืนผลประโยชน์ให้ผู้ถือกรรมธรรม์ในอนาคตซึ่งค่อนข้างระยะยาว บริษัทคงใช้ FVTOCI สำหรับ FV ของ asset เพราะฉะนั้นจะเกิด mismatch in P&L ซึ่งผู้อ่านงบการเงินอาจไม่เข้าใจ
- 4) เนื่องจากในประเทศไทยไม่มีการปฏิบัติตาม IAS 39 เหมือนในต่างประเทศและสภาวิชาชีพบัญชีฯ จะยกเลิก TAS 105 หากสภาออกแนวทางให้บริษัทประกันภัยใช้ IAS 39 แล้วค่อยเปลี่ยนไปใช้ IFRS 9 พร้อม IFRS 17 เห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระให้กับบริษัทประกันภัยโดยไม่จำเป็น
- 5) ควรออกแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับ TFRS 9 บางส่วนให้เหมาะสมกับภาคธุรกิจ เพราะ
 - ความซับซ้อนของ IFRS 17 ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องควรทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ก่อนทำการตัดสินใจเลือก model ในเงินลงทุนไม่เช่นนั้นอาจเกิดการจัดประเภทเงินลงทุนใหม่หากใช้ IFRS 17
 - การนำมาตรฐานการบัญชีที่มีผลกระทบต่อบริษัทประกันมาใช้ในช่วงเวลาต่างกัน อาจส่งผลให้ผู้ใช้งบไม่สามารถเปรียบเทียบผลประกอบการแท้จริงได้

7. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นคำถามอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

- 1) เนื่องจาก TFRS 9 เป็นมาตรฐานที่มีเนื้อหาค่อนข้างใหม่ต่อกิจการในประเทศไทย อยากให้มีตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติกรณีตัวอย่าง หรือคำชี้แจงต่างๆ ออกมาเพื่อให้กิจการได้ศึกษาและอ้างอิงความเข้าใจ
- 2) สำหรับตราสารทุนนอกตลาด อยากให้สภาวิชาชีพฯ จัดทำตัวอย่าง ในการคำนวณหา FV หรือ แนะนำวิธีปฏิบัติในการคำนวณ หรือ ให้ตัวอย่างเป็นโมเดลอย่างง่ายในการคำนวณ

กลุ่มธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจการเงิน

ข้อมูลความเห็นนี้รวบรวมจากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณา (Focus group) สำหรับกลุ่มธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจการเงิน ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน ที่ได้จัดขึ้นเมื่อวันอังคารที่ 28 มีนาคม พ.ศ.2560 เวลา 9.00-12.00 น. ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 155 ฉบับ จากจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาทั้งสิ้น 231คน สรุปความคิดเห็นและประเด็นคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาได้ ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน งบการเงิน

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงงบการเงิน ดังนี้

เห็นด้วยร้อยละ 15 ในการปรับปรุงย้อนหลังทั้งหมด

เห็นด้วยร้อยละ 13 ในการปรับปรุงย้อนหลังบางส่วนเช่นเดียวกับตามที่แนวปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสากล (IFRS 9)

เห็นด้วยร้อยละ 72 ในการปรับปรุงทั้งหมด ณ วันที่แรกที่มาตรฐานฉบับนี้มีผลบังคับใช้ เช่น มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2562 ปรับทุกรายการตามที่ TFRS 9 กำหนดและให้ผลต่างที่เกิดขึ้นปรับปรุงในกำไรหรือขาดทุนสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 โดยไม่ต้องปรับปรุงงบการเงินปี 2561

โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

- 1) ควรให้สิทธิ์เลือก/ควรให้ทางเลือก Fully restate แคบบางรายการ ไม่ใช่ทั้งงบการเงิน เช่น รายการ impairment ไม่ต้องทำ Fully restate (4 ความเห็น)
- 2) เพิ่มปรับย้อนหลังสำหรับสัญญาทั้งหมดในปี 2561 (2 ความเห็น)
- 3) ควรปรับปรุงตาม 1.3 แต่ให้เพิ่มทางเลือกการปรับย้อนหลังทั้งหมด เพื่อให้กิจการพิจารณาความเหมาะสมว่าควรปรับย้อนหลังทั้งหมดหรือปรับเข้า R/E เนื่องจากบางกิจการมีเครื่องมือทางการเงินหรือตราสารอนุพันธ์จำนวนมาก การปรับย้อนหลังจะช่วยให้งบเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งอาจจะความเหมาะสมมากกว่าสำหรับกิจการที่มีการใช้เครื่องมือทางการเงินหรือตราสารอนุพันธ์เป็นจำนวนมาก เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้งบ (4 ความเห็น)
- 4) Firstly adopt เห็นควรใช้การปรับทันทีเป็นต้นไปสำหรับปีแรก
- 5) หากเปลี่ยนจาก NPAE เป็น FULL TFRS ในปีถัดไปควรเป็นการปรับย้อนหลัง
- 6) ปรับปรุงทั้งหมด ณ วันที่แรกที่มาตรฐานฉบับนี้บังคับใช้ เพื่อให้เวลาแต่ละบริษัทในการเตรียมความพร้อม และทำให้ทราบผลกระทบของทุกบริษัทมาเปรียบเทียบกันได้
- 7) ปรับปรุงบางส่วนและปรับเข้า RE โดยปรับเฉพาะรายการที่เหลืออยู่ ณ 1 ม.ค. 62
- 8) เนื่องจากลูกค้าเป็นลูกค้ารายย่อยมีจำนวนมาก สภาฯช่วยแนะนำบริษัทที่สามารถ run business model ใหม่
- 9) เพิ่มหมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับรายการที่มีผลกระทบ
- 10) ไม่ควรกำหนดให้ Off-balance Sheet Derivatives มี Transition เพียงเฉพาะการปรับ RE ต้นงวดเท่านั้น ควรมีทางเลือกซึ่งอนุญาตให้สามารถ Restate ได้ด้วย
- 11) กิจการต้องแสดงงบการเงินเปรียบเทียบ 3 ปี ในปีเริ่มบังคับใช้มาตรฐาน
- 12) ขอแสดงงบการเงินเปรียบเทียบ 2 ปี ในปีเริ่มบังคับใช้มาตรฐานฯ

2. สำหรับการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน 2.1) หากสัญญาที่เริ่มก่อนปี 2562 กิจการต้องคำนวณ EIR จากกระแสเงินสดนับแต่ปี 2562 เป็นต้นไป 2.2) ในขณะที่สัญญาที่เริ่มตั้งแต่ปี 2562 กิจการต้องคำนวณ EIR จากกระแสเงินสดตลอดอายุสัญญาดังกล่าว โดยเห็นด้วยร้อยละ 92 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 8 โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) ไม่เห็นด้วยสำหรับข้อ 2.1 เนื่องจากต้อง run ใหม่ทั้งหมด แต่เห็นด้วยสำหรับข้อ 2.2
 - 2) ค่าธรรมเนียมที่ยังตัดจำหน่ายไม่หมดปรับอย่างไร
 - 3) ควรเขียนอธิบายให้ชัดเจนว่า หากไม่สามารถหาผลกระทบได้ตาม IAS 8 สามารถใช้ option นี้ได้
 - 4) สัญญาเช่าหากต้องปรับย้อนหลังต้องใช้ข้อมูลจำนวนมากในการจัดทำ
 - 5) มีความยุ่งยากในการปรับปรุงทางภาษีเงินได้นิติบุคคล
 - 6) ควรเป็นทางเลือกสำหรับทุกคนไม่ว่าจะ Fully หรือไม่ เพราะอาจมีปัญหาในทางปฏิบัติจริงๆ (ไม่มีข้อมูลแล้ว) หรือสัญญาที่เริ่มก่อนปี 2562 ให้ดำเนินการเหมือนเดิมไม่ต้อง EIR ใหม่
 - 7) เห็นด้วย เนื่องจากการ Restate - EIR อาจมีประเด็นในทางปฏิบัติ เพราะมีความเป็นไปได้ที่จะเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินทางการเงินที่มีอายุยาว ซึ่งบริษัทอาจไม่สามารถหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้แล้ว (เช่น Transaction Cost ของเงินกู้เมื่อ 20 ปีที่แล้ว) จึงเห็นว่าควรมี Option ดังกล่าวตามที่เสนอมานอกเหนือจากการ Restate ตามปกติ (3 ความเห็น)
3. ในการจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินนั้น ในลำดับแรกกิจการจะต้องทำการพิจารณาเนื้อหาของสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นจะถูกแสดงรายการเป็น “หนี้สิน (Debt)” หรือ “ทุน (Equity)” ตามที่กำหนดใน IAS 32 ก่อนที่จะทำการจัดประเภทและวัดมูลค่าตาม IFRS 9 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ด้วย หากกิจการที่ไม่เคยจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินเป็น “หนี้สิน (Debt)” หรือ “ทุน (Equity)” ตามที่กำหนดใน IAS 32 มาก่อน ไม่ต้องทำการปรับปรุงรายการปี 2561 เพื่อเปรียบเทียบ โดยเห็นด้วยร้อยละ 59 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 41 และมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
- 1) อาจต้องปรับปรุงรายการเพื่อเปรียบเทียบหากไม่เช่นนั้นอาจเปรียบเทียบกันยาก (9 ความเห็น)
 - 2) เพิ่มเรื่องการกระทบยอดก่อนใช้ และหลังใช้
 - 3) ควรให้ทางเลือกที่เหมาะสมกับงบการเงินแต่ละบริษัทเพื่อให้งบการเงินสามารถเปรียบเทียบกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัญญาเดียวกัน แต่ถูกแสดงรายการไว้คนละที่ในหน้างบการเงิน (2 ความเห็น)
 - 4) Firstly adopt เห็นควรใช้การปรับทันทีเป็นต้นไปสำหรับปีแรกและปีถัดไปจึงใช้การเปรียบเทียบ ตามปกติ
 - 5) เพราะจะส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ในปัจจุบัน ทั้งๆ ที่หนี้ดังกล่าวยังไม่ถึงกำหนดชำระ
 - 6) ควรกำหนดเป็น Option เพิ่มเติม แต่ไม่ควรกำหนดเป็น Requirement และควรเขียนให้ชัดเจนว่า เป็น Prospective จริงๆ (ไม่ต้องปรับ RE) หรือจะต้องปรับปรุงบัญชี RE และ Accum OCI ณ วันที่ 01/01/2562 ด้วยทั้งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนด Option นี้หรือไม่ เนื่องจากตามย่อหน้า 7.2.15 ก็ให้ Option กับกิจการในการไม่ปรับปรุงรายการปี 2561 เพื่อเปรียบเทียบอยู่แล้ว (3 ความเห็น)
4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วย สำหรับกิจการที่มีการป้องกันความเสี่ยงมาก่อน และถือปฏิบัติไม่แตกต่างจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 เมื่อถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงินจะมีผลบังคับใช้ ให้กิจการสามารถดำเนินการป้องกันความเสี่ยงตามวิธีที่กิจการปฏิบัติอยู่ต่อไปได้ โดยเห็นด้วยร้อยละ 81 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 10 และมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
- 1) ควรมีการถือปฏิบัติให้ถูกต้องตาม IFRS 9
 - 2) ควรมีข้อกำหนดให้กิจการใช้การป้องกันความเสี่ยงตามวิธีปฏิบัติอยู่ต่อไปได้ เนื่องจากการ restate ในสัญญาเดิม อาจก่อให้เกิดความสับสนต่อผู้ใช้งบการเงิน
 - 3) ควรใช้มาตรฐานเดียวกันเพื่อเป็นบรรทัดฐานในการเปรียบเทียบและตรวจสอบ
 - 4) ไม่มีความแตกต่างกันมากและวิธีปฏิบัติเดิมเป็นวิธีการที่เข้มงวดกว่าวิธีใหม่
 - 5) IAS 39 และ IFRS 9 มีข้อแตกต่างกันในบางเรื่อง ไม่ได้เหมือนกันทั้งหมด ถ้าหากถือปฏิบัติตาม IAS 39 อาจจะไม่ถูกต้องตาม IFRS 9 ทั้งหมด
 - 6) ควรแยกเป็น 2 ประเภทคือ ส่วนที่ดำเนินการก่อน 1 ม.ค. 62 ให้ใช้วิธีเดิม หลังจากนั้นให้ใช้ IFRS 9 ไม่ต้องปฏิบัติตาม IFRS 9 แบบ full scope

- 7) ขอให้อธิบายความหมายของคำว่า “ถือปฏิบัติไม่แตกต่าง” ว่าทำอะไรถึงถือว่าไม่แตกต่าง
- 8) ตามที่ระบุว่า “สำหรับกิจการที่มีการป้องกันความเสี่ยงมาก่อน และถือปฏิบัติไม่แตกต่างจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 39” ควร Clarify ให้ชัดเจนว่าหมายถึงรวมถึงกรณีที่บริษัทปฏิบัติตาม IAS 39 แต่ยังไม่ได้บันทึกบัญชีในงบการเงินของบริษัท ณ ปัจจุบัน (เช่น กรณีทำให้ Parent Consolidate) ทั้งนี้ตามที่ระบุไว้ว่าเป็น IAS 39 นั้น ควรขยาย Scope ถึง TFRS 9 ด้วย เพื่อรองรับกรณีที่บริษัทต้องการ Designate เรือ Hedge Accounting ตาม TFRS 9 ล่วงหน้าก่อน 01/01/2562
- 9) ควรมีข้อกำหนดให้กิจการสามารถใช้การประกันความเสี่ยงตามวิธีการที่ปฏิบัติอยู่ต่อไปได้ การไปทำ Restate ให้เป็นไปตาม IFRS9 ในสัญญาเดิมอาจจะผิดพลาดและสับสนต่อผู้ใช้งบได้ (2 ความเห็น)

Dynamic Risk Management

5. ลักษณะของการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปร

การบริหารจัดการความเสี่ยงของกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินที่ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (open portfolio) โดยมีการเพิ่มขึ้นของฐานะเปิดต่อความเสี่ยงใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ และฐานะเปิดต่อความเสี่ยงที่มีอยู่นั้นได้หมดไป และเมื่อรูปแบบของความเสี่ยงของกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไป การบริหารจัดการความเสี่ยงก็จะถูกปรับเปลี่ยนอย่างสม่ำเสมอเพื่อตอบสนองต่อฐานะความเสี่ยงสุทธิที่เปลี่ยนแปลงไป

IFRS 9 Transitional Provision:

กิจการต้องใช้วิธีการบัญชีป้องกันความเสี่ยงที่กำหนดไว้ในบทที่ 6 สำหรับการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปร หรือถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ถือปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันจนกว่าสภาวิชาชีพจะประกาศแนวปฏิบัติโดยเฉพาะสำหรับเรื่องดังกล่าว สำหรับกิจการที่ทำการบัญชีสำหรับการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปร (dynamic risk management) ก่อนวันที่ถือปฏิบัติตาม TFRS 9 กิจการอาจเลือกใช้นโยบายการบัญชีสำหรับการบริหารความเสี่ยงแบบผันแปรโดยถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ต่อไป ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติดังกล่าว โดยเห็นด้วยร้อยละ 59 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 7 ไม่เกี่ยวข้องร้อยละ 34 และมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่ากรณีที่เกิดการมีบริษัทลูกในต่างประเทศที่เริ่มใช้ TFRS 9 ก่อนประเทศไทย ให้พิจารณาให้สามารถปรับปรุงย้อนหลังกรณีบริษัทลูกมีการเลือกใช้ Hedge Accounting

6. สำหรับธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย ได้มีการปรับปรุงโดยเพิ่มแนวปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงสำหรับการนำ IFRS 9 มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก สำหรับประเทศไทย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับทางเลือกแนวปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังนี้

เห็นด้วย ร้อยละ 11 กิจการควรถือปฏิบัติตาม TFRS 9 ในวันที่ 1 มกราคม 2562 โดยให้ใช้แนวปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงตาม TFRS 9

เห็นด้วย ร้อยละ 13 ควรให้ทางเลือกในการถือปฏิบัติสำหรับธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิตที่เข้าเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 4 ดังนี้

ทางเลือก 1 เลื่อนการถือปฏิบัติตาม TFRS 9 ออกไปจนกว่า TFRS 17 สัญญาประกันภัย จะประกาศใช้ (แต่ไม่เกินปี พ.ศ. 2565) หรือ

ทางเลือก 2 ให้กิจการใช้ Overlay Approach ตามที่กำหนดใน IFRS 4 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 จนกว่า TFRS 17 สัญญาประกันภัย จะประกาศใช้ 2) ให้กิจการใช้ Overlay Approach ตามที่กำหนดใน IFRS 4 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 จนกว่า TFRS 17 สัญญาประกันภัย จะประกาศใช้

ไม่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 76

7. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นคำถามอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

- 1) อยากให้เลื่อนการประกาศ IFRS 9 ให้พร้อมๆ กับ IFRS 17
- 2) การแสดงงบการเงินเปรียบเทียบ: ไม่ควรเกิน 2 ปี การปรับปรุงย้อนหลังขอให้เปิดเผย Balance sheet เพียง 2 ปี ไม่ต้องเปรียบเทียบ 3 ปี
 - 1) ควรมีตัวอย่างของ Impairment cost
 - 2) ควรมีตัวอย่าง Fair value ของหุ้นเงินลงทุนที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์
- 3) ควรออกแนวปฏิบัติทางการบัญชี/ตัวอย่างในการแสดงรายการในงบการเงิน
 - กรณีที่กิจการใช้ EIR จะมีการแสดงส่วนของ current portion ของ transaction cost อย่างไร (3 ความเห็น)
 - แนวปฏิบัติการใช้ Estimated credit loss ว่าทาง corporate จะสามารถทำได้อย่างไร (สำหรับธุรกิจที่ไม่ใช่ธุรกิจการเงิน) โดยคำนึงข้อจำกัดด้านเงินลงทุนด้านระบบและฐานข้อมูล (3 ความเห็น)
 - แนวปฏิบัติในการวัดมูลค่ายุติธรรมเงินลงทุน สำหรับบริษัทที่เป็น non-listed ซึ่งอาจหาข้อมูลได้ยากและใช้เวลานานในการจัดทำ (3 ความเห็น)
 - แนวปฏิบัติเพื่อลดผลกระทบในการนำมาตราฐานมาใช้เป็นครั้งแรกสำหรับเงินลงทุนในตราสารทุนเพื่อขาย
 - แนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการหา Estimated Credit loss แนวปฏิบัติสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมสำหรับ Unquoted Equity Security
 - แนวปฏิบัติสำหรับกิจการที่มีลูกในประเทศ และบริษัทลูกในต่างประเทศ มีการปฏิบัติ IFRS9 อยู่แล้ว ให้บริษัทแม่ในประเทศไทยมี Option ในการปรับปรุงย้อนหลังได้
- 4) เนื่องจาก TFRS 9 เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีผลกระทบและการปฏิบัติต่างกัน ซึ่งควรมีทางเลือกสำหรับการใช้ ณ วันแรก ที่ใช้ธุรกิจเลือกวิธีที่เหมาะสมกับตัวเองได้
- 5) สภาฯ ควรรับสื่อสารผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญสำหรับ Corporate เช่น เรื่องการคำนวณ Expected Credit Loss, เรื่องการวัดมูลค่ายุติธรรมสำหรับตราสารทุนทุกประเภท และเรื่องที่ไม่สามารถ Reclassify Unrealized Gain/Loss เข้า P/L ได้สำหรับเงินลงทุนในตราสารทุน@FVTOCI
- 6) เนื่องจากการใช้ TFRS 9 เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบค่อนข้างมาก รวมทั้งในช่วงเวลาดังกล่าว ควรมีแผนที่จะบังคับใช้มาตรฐานฯ ที่จะมีผลกระทบมากอีกหลายฉบับ เช่น TFRS 15 TFRS 16

ทั้งนี้ความเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมมนาพิจารณาดังกล่าว คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี จะนำไปพิจารณาในการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และนำไปพิจารณาดำเนินการจัดทำตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจต่อไป
